

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง : กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณ ของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แนวความคิดเกี่ยวกับการวางระบบบัญชี การพัฒนาระบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยบันทึกข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน 38 ราย ได้แก่ นายทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีของหน่วยงานที่เบิกจ่ายเงินจากกรมการเงินทหารบกในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 38 หน่วย หน่วยละ 1 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 76.3 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 65.8 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 76.3 ประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี ร้อยละ 34.2

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารขั้นต้นในการบันทึกบัญชี สมุดขึ้นปลายในการบันทึกบัญชี และรายงานต่างๆ รายงานการเงินและบัญชี ตามระบบการบัญชีส่วนราชการเกณฑ์คงค้างของกองทัพบก

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

ปัจจัยโดยรวมที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านการ

สนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก และปัจจัยด้านบุคลากรตามลำดับ

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง จำแนกตามเพศ

ด้านบุคลากร

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศหญิงและเพศชาย ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรมีความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง ด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่อง การให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

เพศหญิงให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องด้านโครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบก และ เรื่องการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรม การปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

ด้านเทคโนโลยี

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่อง ควรมีคู่มือสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

เพศหญิงให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องคุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีต้องเหมาะสมกับงาน และเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชี ควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศหญิงและเพศชาย ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง จำแนกตามอายุ

ด้านบุคลากร

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุ 21-30 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ความสำเร็จทางด้านการบัญชีโดยตรง

ด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุ 21-30 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องด้านโครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบก เรื่องการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบเกณฑ์คงค้าง เรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

อายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรมการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

อายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องด้านโครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบก เรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

ด้านเทคโนโลยี

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุ 21-30 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องควรมีคู่มือสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง เรื่องคุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีต้องเหมาะสมกับงาน เรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชี ควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว และควรมีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

อายุ 31-40 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานบัญชี ควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว

อายุ 41-50 ปี และ อายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุ 21-30 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี

อายุ 41-50 ปี และอายุ มากกว่า 50 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องควรมีการจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนอื่นทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาสูงสุด

ด้านบุคลากร

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรมีความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง

ด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาโท ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

ปริญญาตรีให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชี เข้ารับการฝึกอบรมการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างด้านเทคโนโลยี

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องคุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีต้องเหมาะสมกับงาน เรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว และเรื่องควรมีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ปริญญาตรี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องควรมีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ปริญญาโท ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานที่สะดวกขึ้น เรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้

ในงานด้านบัญชีควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว และเรื่องโปรแกรมการใช้งานในด้านบัญชีควรเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปของกรมการเงินทหารบก

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี

ปริญญาโท ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีในกรณีออกงบประมาณไม่ทันเวลาและเรื่องควรมีการจัดงบประมาณในการจัดซื้อ Software

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านบุคลากร

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรมีความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง

ด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องด้านโครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบก

ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องการจัดให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรมการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ในเรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

ด้านเทคโนโลยี

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องคุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีต้องเหมาะสมกับงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี 11-15 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว

ประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี 21-25 ปี และมากกว่า 25 ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่อง ควรมีคู่มือ ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี

ประสบการณ์ในการทำงาน 21-25ปี ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในเรื่องควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีในกรณีออกกองการเงินไม่ทันเวลา

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และควรให้ความสำคัญและร่วมมือในการฝึกอบรม ควรให้ความร่วมมือกันในการรับรู้ปัญหา และร่วมกันแก้ปัญหา ผู้ปฏิบัติงานควรมีความรู้ด้านบัญชีและมีวุฒิการศึกษาด้านบัญชีโดยตรง ในกรณีผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีมีไม่เพียงพอ ควรให้ความร่วมมือกันระหว่างแผนกและระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างเร็วเกินไป ควรมีการจัดการฝึกอบรมระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง คู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีเกณฑ์คงค้างควรชัดเจนและมีรายละเอียดมากกว่าเดิม การบันทึกบัญชีควรมีโปรแกรมสำเร็จรูป ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับปริมาณงานและมีระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันได้ และผู้บังคับบัญชาควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

อภิปรายผล

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสด เป็นเกณฑ์คงค้าง : กรณีศึกษาเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานภายใต้กรมการเงินทหารบก ใน เขตกรุงเทพมหานคร อภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเทคโนโลยีมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาคือปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก และปัจจัยด้านบุคลากร ตามลำดับ

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์ คงค้าง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรมีความรู้ทางด้านบัญชีโดยตรง มีค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองดี เกตุศิริ (2546) พบว่าปัจจัยด้านบุคลากร ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญ ได้แก่ การบรรจุบุคคล ในตำแหน่งหัวหน้านายทหารการเงิน นายทหารบัญชี ควรบรรจุจากผู้มีคุณวุฒิทางสาขาการบัญชี เพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาระบบงาน ภายในหน่วยงานได้

ด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก พบว่า การให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านาย ทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี โครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบก และการจัด ให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านบัญชีเข้ารับการฝึกอบรมการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็น เกณฑ์คงค้าง การให้ความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบเกณฑ์คงค้าง มีค่า เฉลี่ยและระดับความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองดี เกตุศิริ(2546) พบว่าปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบกที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญได้แก่มีโครงสร้าง การจัดหน่วยงานของกองทัพบกมีหน่วยงานขึ้นตรงเป็นจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานต้องจัดทำ บัญชีมีเป็นจำนวนมากตามจำนวนหน่วย

ด้านเทคโนโลยี พบว่า ควรมีคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบบัญชีเกณฑ์ คงค้าง คุณภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีต้องเหมาะสมกับงาน และเครื่อง- คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีควรจะต้องมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็ว จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานด้านบัญชีมีผลต่อการปฏิบัติงานที่สะดวกขึ้น โปรแกรมการ ใช้งานทางด้านบัญชีควรเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปของกรมการเงินทหารบก มีค่าเฉลี่ยและระดับ ความสำคัญมากที่สุดเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับ ทองดี เกตุศิริ(2546) พบว่าปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะต้องพัฒนาขึ้นมารองรับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา พบว่า ควรมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี ควรมีการตั้งงบประมาณสนับสนุนอื่นทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีในกรณีออกงบการเงินไม่ทันเวลา ควรมีการตั้งงบประมาณในการจัดซื้อ Software มีค่าเฉลี่ยและระดับความสำคัญมากสูงที่สุดเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองดี เกตุศิริ(2546) พบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญ ได้แก่ กรมการเงินทหารบก และโรงเรียนทหารการเงิน กรมการเงินทหารบก ควรจัดให้มีการฝึกอบรมกำลังพลให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างได้

ข้อค้นพบ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง นายทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีนายทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีบางส่วนที่ไม่รู้ คือเรื่องเอกสารขั้นต้นมีผู้ไม่รู้คิดเป็นร้อยละ 6.72 เรื่องสมุดขึ้นปลายมีผู้ไม่รู้คิดเป็นร้อยละ 8.17 เรื่องรายงานต่างๆ รายงานการเงินและบัญชีคิดเป็นร้อยละ 2.1
2. ส่วนปัจจัยด้านต่างๆที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง พบว่าปัจจัยด้านบุคลากร นายทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบัญชีให้ความสำคัญน้อยที่สุด บุคลากรของหน่วยงานในปัจจุบันยังขาดแคลนและส่วนใหญ่ไม่จบสายบัญชีโดยตรงทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงาน
3. ปัจจัยด้านระบบงานการเงินของกองทัพบก ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างเปลี่ยนแปลงจากเดิมเป็นสากลมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน โครงสร้างการจัดหน่วยงานของกองทัพบกมีความซับซ้อน มีหน่วยขึ้นตรงจำนวนมาก ทำให้หน่วยที่ต้องจัดทำบัญชีมีจำนวนมากตามจำนวนหน่วย ควรมีการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นและการให้ความร่วมมือระหว่างหัวหน้านายทหารการเงินกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะต้องพัฒนาขึ้นมารองรับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง เพื่อลดภาระของบุคลากรที่เพิ่มขึ้น การจ่ายเงินตรงต่อผู้เบิกจะพัฒนาขึ้น คู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินยังคงมีความสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรถูกต้อง

5. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา สิ่งที่สำคัญคือการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมการจัดทำบัญชี และการจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนทางด้านบัญชี

ข้อเสนอแนะ

1. จัดการฝึกอบรมการจัดทำบัญชี ให้กับนายทหารบัญชีหรือเสมียนบัญชีที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชีเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น
2. ควรชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของระบบใหม่ เพื่อลดการต่อต้านระบบ โดยให้ความรู้ความเข้าใจว่าระบบใหม่มีความสะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติ
3. สนับสนุนในด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอและเหมาะสมกับงานด้านบัญชี
4. พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง
5. จัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในระบบเกณฑ์คงค้าง เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีใช้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน
6. จัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญคอยให้ความช่วยเหลือในกรณีมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบัญชี

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง เปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Dept Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น